

СУХИЙ

Костянтин Михайлович —
член-кореспондент НАН
України, ректор Українського
державного університету науки і
технологій

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ НАУКИ І ТЕХНОЛОГІЙ: ОСВІТА — НАУКА — ВИРОБНИЦТВО

Доброго дня, шановні колеги!

Я представляю Український державний університет науки і технологій, розташований у Дніпрі. Раніше це були п'ять великих галузевих університетів: хіміко-технологічний, металургійний, транспортний, будівельний і Академія фізичної культури. П'ять ректорів зібралися і дійшли спільної згоди, що для того, щоб рухатися в новий європейський простір, потрібно об'єднатися.

На сьогодні наш університет — це потужний багатогалузевий заклад освіти і науки, в якому навчаються понад 18 тис. студентів. Український державний університет науки і технологій — єдиний у регіоні заклад вищої освіти категорії «А» за результатами державної атестації і посідає шосте місце в рейтингу українських університетів. При цьому велику увагу ми приділяємо науковій роботі — виграли п'ять проектів Національного фонду досліджень України, вісім проектів програми ЄС «Горизонт Європа». В університеті створено науковий парк матеріалознавчого профілю. Європейський банк реконструкції та розвитку виділив на його розвиток 1,5 млн євро, на які ми придбали сучасне обладнання.

Наступним нашим кроком після об'єднання стало усвідомлення того, в якому напрямі необхідно розвиватися. Розуміючи, що навчати студентів потрібно не тому, до чого ми звикли, а тому, що потрібно зараз, ми переорієнтувалися на дуальну форму здобуття освіти. Наслідком цього рішення став перегляд усіх освітніх і наукових програм.

Однією з останніх наших новацій було створення на базі університету Навчально-наукового інституту «Аерокосмічний інститут», рішення про організацію якого було прийнято 30 серпня 2024 р. на засіданні вченої ради Українського державного університету науки і технологій. Ініціатором і натхненником цієї ідеї був генеральний директор ДП «Виробниче об'єднання «Південний машинобудівний завод ім. О.М. Макарова» Сергій Миколайович Войт, а я, як ректор університету, і президент ГО

«Космічна асоціація України» Іван Леонідович Степанов всіляко її підтримали.

Основною метою створення Аерокосмічного інституту було прагнення відповісти на сучасні й майбутні виклики, які стоять перед аерокосмічною індустрією, готуючи висококваліфікованих фахівців зі створення ракетно-космічної техніки, розроблення нових двигунів та пов'язаних з ними компонентів.

Ще до того, як США і Україна почали говорити про угоду щодо корисних копалин, ми, розуміючи, що Дніпропетровщина — це регіон титану, цирконію, рідкісноземельних елементів, заснували в нашому університеті Навчально-науковий інститут «Титан» з метою підготовки нового покоління інженерів і науковців, здатних забезпечити технологічний поступ України в таких стратегічно важливих напрямках, як титанові технології, біосумісні матеріали, адитивне виробництво та критичні матеріали для оборонної, енергетичної та медичної галузей. ННІ «Титан» активно співпрацює із Запорізьким титано-магнієвим комбінатом, а також з багатьма компаніями — розробниками родовищ, реалізує з ними спільні науково-дослідні проекти, а наші студенти мають можливість проходити практику безпосередньо на виробництві.

Створення в структурі університету навчально-наукових інститутів закладає науково-практичну базу для цілеспрямованої підготовки майбутніх фахівців інженерно-технічних спеціальностей в інтересах певних галузей промисловості, які сьогодні так необхідні нашій країні. Водночас, що найголовніше, це розширює наші можливості залучати молодь до наукових досліджень, щоб молоді фахівці залишалися в університетах, інститутах Національної академії наук або йшли працювати на вітчизняні підприємства, отримуючи при цьому гідну заробітну плату і маючи сприятливі умови для самореалізації.

Наших молодих вчених неодноразово було відзначено державними нагородами, а нещодавно академік-секретар Відділення механіки і машинознавства НАН України академік НАН України Анатолій Федорович Булат вручав їм

відзнаки Національної академії наук України для молодих вчених за їхні наукові досягнення.

Загалом співробітники нашого університету роблять усе можливе, щоб наблизити перемогу. Ще з 2014 р., коли розпочалася війна Росії проти України, наші хіміки на основі безплатних технологій розробили для потреб військових термopakети для обігріву особового складу, самонагрівні устілки, нагрівачі їжі, які й досі постачаються у війська. Ми виготовляємо їх самі, а також передаємо технології волонтерам за умови, що вони безкоштовно постачатимуть ці вироби військовим.

Сьогодні ми почули виступи представників Міністерства з питань стратегічних галузей промисловості України. Спільно з цим міністерством наш університет готує фахівців з поводження з вибуховими речовинами. За останні два роки за цим напрямом ми підготували більш як 1500 військовослужбовців і співробітників підприємств оборонного комплексу. Річ у тім, що зараз у Збройних силах України та на підприємствах ОПК працює досить велика кількість людей, які здобували освіту 15—20 років тому, а потім працювали в цивільній сфері. І тепер з метою підвищення якості продукції і зменшення кількості нещасних випадків необхідно навчити їх, як безпечно поводитися з вибуховими речовинами в тих чи інших ситуаціях.

В умовах широкомасштабної російської агресії ми усвідомлюємо, що стратегія розвитку ракетно-авіаційної промисловості України спрямовує свій вектор на створення малоресурсних ракетних систем, літальних апаратів, двигунів та бортових систем з обмеженим терміном експлуатації й мінімальними витратами на їх виробництво та обслуговування. Це стосується різного типу ракет (крилатих, балістичних, зенітних, протитанкових, ракет для реактивних систем залпового вогню), військових розвідувальних систем, ударних БПЛА, одноразових дронів-доставників тощо. Тобто це випадок, коли для підвищення рівня обороноздатності та зміцнення національної безпеки довговічність не є критичним параметром, а пріоритет віддається простоті, дешевизні та можливості швидкого розгортання масового виробництва.

Для реалізації таких рішень потрібне створення відповідних матеріалів і технологій.

І ми працюємо в цьому напрямі, розробляючи нові ракетні двигуни, жароміцні сплави, окисники для твердих і рідких ракетних палив на основі доступної вітчизняної сировини, композити для виготовлення корпусів ракет, радіопрозорі матеріали для обтічників, адитивні технології та функціональні матеріали

для отримання виробів з металевих порошків та багато чого іншого. Усі ці роботи ми виконуємо в тісній співпраці з установами НАН України, Міністерством з питань стратегічних галузей промисловості України, Міністерством оборони України і сподіваємося, що отримані нами результати сприятимуть зміцненню обороноздатності нашої держави.

Дякую за увагу!

Kostyantyn M. Sukhyy

Ukrainian State University of Science and Technologies, Dnipro, Ukraine

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4585-8268>

UKRAINIAN STATE UNIVERSITY OF SCIENCE AND TECHNOLOGIES:
EDUCATION — SCIENCE — PRODUCTION

Speech at the session of the General Meeting of the National Academy of Sciences of Ukraine, April 30, 2025

Cite this article: Sukhyy K.M. Ukrainian State University of Science and Technologies: education — science — production (speech at the session of the General Meeting of the National Academy of Sciences of Ukraine, April 30, 2025). *Visn. Nac. Akad. Nauk Ukr.* 2025. (6): 46—48. <https://doi.org/10.15407/visn2025.06.046>